

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR VIDEO

VIDEO STUDIO

**THE SYMBOLISM OF COLORS
AS A SPECULATIVE FICTION**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR/KA PRÁCE

AUTHOR

Bc. Veronika Špundová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Jan Šrámek, Ph.D.

BRNO 2021

OBSAH DOKUMENTACE:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5 – 11
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 12 – 19

TEXTOVÁ ČÁST

Úvod

V textu *The Symbolism of Colors as a Speculative Fiction*, který doprovází bakalářskou práci bych ráda objasnila svá teoretická východiska i praktické výstupy. Vyjádřím se k motivaci a některým tvůrčím postupům, které jsem si zvolila v roce 2018 a pokoušela se naplňovat až do dnešních dnů v rámci různých školních i mimoškolních projektů.

Níže popsaným postupům podléhá i tato bakalářská práce. V roce 2018 jsem se rozhodla ve své tvorbě zúžit použití barev na celkově tři – neonově žlutou, černou a stříbřitou-reflexní šedou. V digitálním zápisu tyto barvy mají svoje varianty v podobě hex kódů #ccff00, #000000 a #c0c0c0. Jakkoli je poměrně zřejmé, že o relevanci slovního spojení *reflexní barva* by se dalo dosti spekulovat, stejně jako o vhodnosti výběru zbylých dvou barev či o přisuzování nějaké nové symboliky těmto třem barevným elementům, tak po celou dobu se vlastně nesnažím o nic jiného, totiž spekulovat, být kreativní, přemýšlet a vymýšlet si v rámci možností multimediální tvorby.

To všechno za pomoci opory v různých odborných teoretických, filozofických i prozaických textech s vědomím závislosti na této planetě, na mnou poznatelné realitě, realitě posthumanistickému¹ kyborgovi²-aktérovi³ vlastní. V tomto textu bych chtěla nejdříve objasnit, proč jsem se tak rozhodla, proč to stále dělám a proč mi připadají tyto postupy zajímavé, a poté se slovně dotknout také samotného bakalářského projektu, díla *Svatyňka #ccff00 #000000 #c0c0c0* s podtitulem (*New-tricolour Manifesto Trailer*).

Původně jsem si nestanovila žádnou předem danou časovou délku výše představeného experimentu, který zatím přetrvává až do bakalářského projektu a možná bude trvat i déle. Jde o formu uměleckého výzkumu i osobního deníku, kterým zkoumám, jak dlouho vydržím svou tvorbu omezovat, i přes šíři témat, formálními pravidly stanovenými trojicí barev. Kladu si otázky, co se bude dít s jednotlivými díly či jak se budou proměňovat v čase jednotlivá témata, obsah i forma při neustálém dodržování barevné predispozice či proměnné. Taktéž mě zajímá, jak může takové radikální rozhodnutí sebe sama omezit působit v naší současné společnosti a umělecké bublině a zda může obstát v současném vrstevnatém globalizovaném světě plurality názorů a s tím souvisejících přístupů k umění.

Žlutá vesta

Klíčem k výběru barev byla původně fascinace vizualitou i funkcí žluté bezpečnostní vesty a její častá kombinace s černou barvou pracovních oděvů policistů, hasičů, dělníků či ekologických aktivistů a demonstrantů. Stejná barevná kombinace se objevuje velmi často také na sportovním cyklistickém nebo běžeckém oblečení.

¹ BRAIDOTTI, Rosi. *The Posthuman*. Cambridge: Polity Press, c2013. ISBN 978-0-7456-4158-4.

² A Cyborg Manifesto: Science, Technology and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century in HARAWAY, Donna. *Simians, Cyborgs, and Women: The Reinvention of Nature*. New York: Routledge, 1991. ISBN 978-0-415-90387-5.

³ LATOUR, Bruno. *Zpátky na zem: Jak se vyznat v politice Nového klimatického režimu*. Praha: Neklid, c2017 (česky 2020). ISBN 978-80-907562-4-3.

Začala jsem si víc všimnout a později záměrně sledovat, jakou funkci plní tento kus oděvu ve veřejném prostoru, co nám může říct o nás samotných, jakou symboliku a kontext na sebe nabaluje i díky různým demonstracím (velmi výrazná byla samozřejmě první vlna stávek „žlutých vest“, shodou okolností také v roce 2018⁴), při nichž je vesta využita jak policisty, kteří se pokoušejí sjednat pořádek, tak demonstranty, kteří přišli hájit svá práva. Zároveň se tato barevná kombinace začala významně objevovat také v populární kultuře, v módním i grafickém designu, a hlavně na Instagramu⁵, coby „cool prvek“ zvyšující atraktivitu v podstatě čehokoliv. Začala jsem si tedy uvědomovat silný symbolický potenciál nejen samotné žluté vesty, ale i obecněji její barevnosti. Postupně jsem seznala, že vybrané tři „barvy“ (i když se vlastně tak úplně ve všech třech případech nejedná o barvy) mají dnes svoje svébytné a významné místo v naší vizuální zkušenosti a že by mohly nějak figurovat také v mé práci. Tyto tři barevné elementy a jejich výskyt pro mě začaly představovat silný společenský či antropologický jev, který může svým vizuálním jazykem vypovídat o podstatných věcech a mohl by symbolizovat či reprezentovat i nějakou až archetypální podstatu současného člověka, který těchto tří barev užívá určitými dosavadními způsoby.

Ve všech případech využití žluté vesty, potažmo obecněji reflexních materiálů nebo neonových odstínů žluté, oranžové nebo zelené, jde samozřejmě v první řadě o záměr ochránit lidskou bytost, upozornit na ni v situacích, kdy je vystavena nebezpečí, a limitovat tak eventualitu její (dříve či později jisté) smrti. V něčem to samozřejmě kopíruje funkční modely pestrých zbarvení ostatních živých tvorů. Zbarvení je funkční nástroj, který si organismy vyvíjejí proto, aby se sama ochránily či posílily v neustále probíhajícím souboji o postavení a o přežití ve sdíleném teritoriu či ekosystému. Žlutá vesta je také reakcí na okolní prostředí. Je nástrojem ochrany před naším jediným predátorem⁶, kterým jsme se stali trochu paradoxně, ale dle dosavadního vývoje i velmi logicky, my sami. Díky technologiím jakožto extenzím našeho těla jsme se sami sobě, ale i ostatním živým aktérům tohoto světa odcizili natolik, že už mnohdy nejsme schopni rozpoznat, co z toho, co děláme, je pro nás dobré a co naopak destruktivní či degenerativní. A to bohužel nejen pro nás!

Spekulativní symbolika vybraných barev, jejich význam, vztahy a materialita

Vymezila jsem si pro sebe tedy koncepci spekulativní trikolory či *New-tricolour*, která má v něčem podobné náležitosti jako jiné dobře známé zaužívané trikolory. V našem českém prostředí je to třeba bílá, červená a modrá⁷, jinde jsou to samozřejmě barvy jiné. V tomto smyslu však jde de facto o to stejné – jedná se o tři barevné elementy, které mají společně nést určitou symboliku a jsou užívány také jako symbol identity (přináležení k jedněm, odlišnosti od jiných). Moje spekulativní trikolora se v tomto smyslu vůči ostatním nevymezuje. Spíš naopak. Je symbolem komplexnějšího planetárního měřítko chápání souvislostí a procesů odehrávajících se na Zemi. Je symbolem vědomí určité hraniční kritické situace, ve které se

⁴ Hnutí žlutých vest. *Wikipedia* [online]. [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hnut%C3%AD_%C5%BElut%C3%BDch_vest

⁵ #ccff00. *Instagram* [online]. [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/explore/tags/ccff00/>

⁶ MICHALIK, Tadeáš a Vojtěch PECKA. Za novou planetární politiku. *A2larm* [online]. 30. 9. 2019 [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <https://a2larm.cz/2019/09/za-novou-planetarni-politiku/>

⁷ Státní barvy. *Vexilologie.cz - stránky České vexilologické společnosti* [online]. [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <http://www.vexilologie.cz/stsycr/barvy.php>

jako lidé v současnosti nacházíme a která má, jak jinak, velkou souvislost s globální klimatickou krizí. Je poplašným zařízením, které má ve své radikalitě, konzistenci a vytrvalosti poplachu atakovat hlubší vědomí či podvědomí člověka, povzbudit hlubší sebereflexi, zároveň má ale také vést dialog a vyprávět příběhy. Speklativní trikolóra je tvořena, jak již bylo řečeno, těmito barevnými elementy:

Neonově žlutá (#ccff00) pro mě symbolizuje současnou lidskou identitu vycházející ze západní kultury, pro kterou je typická touha po kolonizování a vytěžení všeho, co jí přijde do cesty. S tím souvisí její až absurdně přehnaná touha po sebezáchově a sebemanifestaci, která je maximalizovaná až do té míry, že začíná působit proti původnímu vlastnímu záměru péče a ochrany sebe sama i bližních. Tato touha, kterou bych jinak mohla nazvat individualistickou egománií, ústí z našeho modernistického chápání světa a z krátkozrace chápaného komfortu, kterému sekunduje konzumní způsob naší existence. Propisuje se do těch nejtěšnějších detailů a aspektů každodenní globalizované reality, digitální i té klasicky žité, pokud se ještě tyto dvě dají vůbec rozlišovat. Neonově žlutý element je pitoreskním paradoxním fluidem nás samotných. Je to zběsilý spirit, který touží neúnavně dobývat, chce totálně obsáhnout svět, vytěžit ho na dřev i za cenu jeho zničení. Chce ho pomocí technologií odkouzlit, akcelarovat a komodifikovat, i když si je stále ve skrytu duše vědom svých omezení. A právě ta jsou paradoxně tou poslední nadějí, která může lidskou společnost ještě zachránit před sebou samotnou a klimatickým kolapsem. Je to vědomí závislosti na planetě a jejím ekosystému.

Černá (#000000) podle Alaina Badioua ani není barvou.⁸ Je čirou absencí světla. To je pro mě zásadní poznatek. Černá je fascinující. Od vesmírných černých děr až po vypnutý monitor je černá něčím, co symbolizuje možnost imaginace. Když najednou nic nevidím, nic mě nezaměstnává, mohu si snadněji představovat úplně nové světy, nové objekty, nové sci-fi příběhy či mýty, novou budoucnost. Třeba ve snech, tedy dokonce bez možnosti zásahu našeho vědomí... Ale nejen v nich.

Černá se tímto pro mě stává startovním bodem pro imaginaci toho, co už neexistuje nebo ani nikdy neexistovalo, co neexistuje, ale mohlo by, anebo, co již existuje, ale toužíme to myslet jiným způsobem. Temnota je přesně tímto prostorem touhy, něčím, co je záhadné, co vzbuzuje otázky, co je nám určitým způsobem skryto. To však může být dle mého názoru velmi dobrá pozice, protože se tím tma jakožto absence všudypřítomného světla má ambici stát synonymem pokory k teritoriu pro ostatní aktéry na této planetě (a možná nejen na ní), pokory k nim samotným a k jejich vnímání reality. Kromě toho lze však temnotu chápat i jako synonymum krize, „doby temna“, kvůli které jsme nuceni znovu promyslet koncept našeho lidství. Tma je důležitá a její podstatnou roli je důležité si uvědomit.

Stříbřitá reflexní šedá (#c0c0c0) symbolizuje technologie. Jedná se o extenze lidského těla či dokonce o naše těla samotná, která se upgradují i v případě takových orgánů, jako je lidský mozek. Technologie jsou něco, co není vyloženě pozitivní, ani negativní. Je to nástroj, který lze

⁸ BADIOU, Alain. *Black: The Brilliance of a Non-Color*. Cambridge: Polity Press, c2017. ISBN 978-1-5095-1210-2.

použít různými způsoby. Současné technologie jsou na takové úrovni, že mohou působit v obrovských planetárních měřítcích, ale také dopodrobna zkoumat ty nejmenší částice. Umíme pracovat s obrovskými objemy dat na obrovské vzdálenosti. A to je přeci něco, co je nutné zařadit do úvah o těch nejvíce existenciálních a enviromentálních otázkách. Naše těla, ale nejen ta, celý planetární ekosystém je ovlivňován a poznamenáván člověkem-kyborgem. Proto, když už naše extenzivní těla máme, měli bychom je začít konečně využívat těmi nejprogresivnějšími způsoby. Přiznat si chyby a naučit se lépe řešit problémy, které jsme si my sami nadělali.

Tyto tři barvy se do sebe v každém mém výtvarném díle nějakým způsobem zaplétají a spolu-vytvářejí síť symbolů, vztahů, významů. V lingvistickém pojetí jazyka by mohlo jít o základní znaky, jako jsou třeba písmena, z nichž následně skládám síť významů. V kontextu objektově orientované ontologie by se mohlo jednat o objekty, které spolu vytvářejí vztahy a další větší či menší objekty a hyperobjekty.⁹ Dle dosavadního užití a mé interpretace těchto barev (budu jim takto místy nadále říkat) následně rozvíjím teorie o jejich spekulativní symbolice a do jejich environmentu poté zasazuji různé obrazy, příběhy, kontexty a koncepty konkrétních výtvarných děl, které existují v komplexní realitě těchto vybraných barev a vystupují z ní k divákovi a do jeho prostoru, aby komunikovaly svoji vlastní, kritickou, surreálnou, sci-fi, radikální či alarmistickou verzi reality. Došla jsem ke stanovisku, že je dobré chápat vybrané tři barevné elementy jako proměnné, na jejichž základě se neustále vyvíjejí a přepočítávají různé spekulativní fikce. Že je dobré chápat svoji práci jako alternativní imaginativní svět kriticky reagující na aktuální politicko-ekologicko-společenskou situaci zde na této planetě. Svět, v němž jsou sice definována jakási základní pravidla, ale mechanismus, skrze který se tento svět utváří je stále velmi podobný lidskému tělu, které pouze stravuje vše již existující a tím se také postupně a kontinuálně proměňuje.

Můj výběr barevných elementů se pojí v podstatné míře s jejich materialitou, konkrétněji s materiálem, na který jsou tyto elementy často aplikovány, a to textilem. Využívám ve výtvarných experimentech, výzkumu a tvorbě textil jako materiál, který je dobře tvarovatelný, odolný, trvanlivý a je ho v současnosti nadbytek, což znamená, že se dá poměrně jednoduše upcyklovat. Materialita či převládající materiální podoba textilu má vliv i na to, jak tyto barevné elementy zpětně pojmenovávám. Nejpatrnější je to právě u reflexní stříbrné. Reflexnost, tedy vlastnost, díky které daný materiál odráží světlo, není tak úplně typickou vlastností barvy, tak jak ji známe. I přesto se odvažuji nazývat tento materiálový element barvou.

⁹ MORTON, Timothy. *Hyperobjects: Philosophy and Ecology after the End of the World*. Minneapolis: University of Minnesota Press, c2013. Posthumanities, 27. ISBN 978-0-8166-8923-1.

Bakalářská práce – Svatyňka #ccff00 #000000 #c0c0c0 (New-tricolour Manifesto Trailer)

Bakalářská práce *Svatyňka #ccff00 #000000 #c0c0c0 (New-tricolour Manifesto Trailer)* je existenciální dystopickou výpovědí lidského aktéra. Je objektem, do kterého já – tvůrce – uživatel – aktér promítám svoje kritické vidění globalizovaného, a přece velmi lokálního světa zmítaného hned několika krizemi zároveň, v němž toužím po vymanění se z antropocentrismu nebo po jeho redefinování tak, aby více respektoval širokou paletu ostatních aktérů, na kterých jsme do značné míry závislí. Toužím po uchopení reality z nějaké nové perspektivy, i kdyby taková perspektiva měla být pouhou imaginací, spekulativní fikcí, i kdyby se musela vychýlit z obvyklých směrů poznání a konání někam do neznáma, třeba do magického iracionálního.

Formálně je předmětem bakalářské práce DIY stan ušitý z upcyklovaných textilních materiálů, který je určen k spirituálnímu, existenciálnímu, estetickému či kritickému rozjímání v přítomnosti různých vyšívaných ornamentů, symbolů a organických kresebných výjevů, které mezi sebou utváří různorodé vztahy a narativy. Uvnitř této „outdoor svatyně“ se nachází jiný objekt – totem či organicky tvarovaný sokl stojící na stativu, na němž spočívá smartphone, který prostřednictvím aplikace přehrává tři videa zobrazující lidského aktéra v různých zvláštních, až surreálních situacích. Celý projekt se všemi jeho součástmi je utvořen tak, aby byl flexibilní a mobilní, aby se dal sbalit do batohu a přemístit na jiné vhodné místo. Vhodnost onoho místa je předurčena nutností opory nejlépe v podobě stromů, k nimž se tato svatyněka musí přichytit provázkovými „chapadly“, aby nepadla a odolala povětrnostním podmínkám. Nutnost opory symbolizuje závislost na vztazích s jinými aktéry komplexního planetárního ekosystému.

Podtitul *New-tricolour Manifesto Trailer*

Podtitul k jednotlivým dílům přidávám, protože je tak propojuji do sérií. Tvorbu vnímám jako kontinuální dobrovolný způsob existence individua, jako formu přežívání ve svébytné realitě, jako práci, jako relevantní činnost, která si klade za cíl vyjadřovat se k okolní realitě. Slovo *Trailer* má pro mě v podtitulu speciální význam neukončenosti. Je to upoutávka/trailer na příběh o divné lidské existenci na rozcestí, jež stále není ukončen, Poslední soud zatím neproběhl, tedy ani moje série prozatím nemůže skončit finálním *New-tricolour Manifesto*.

Stan

Stan je pro mě v tomto projektu metaforou teritoria, které si člověk i díky zdokonalování svých schopností a dovedností má od pradávna tendenci zabírat. Měl ho ochránit od okolních nebezpečí, zajistit kvalitnější odpočinek a později také dostupnější stravu. V mém případě je prostor stanu určen spíše ke kritické sebereflexi, meditaci nebo řekněme ke komplexnímu vnímání výtvarného díla i s jeho environmentem, uprostřed kterého se nachází. K tvorbě stanu jsem přistoupila jako k dialogu s materiály, které jsem již měla k dispozici z předchozích projektů nebo jsem je sehnala z druhé ruky a rozhodla se je upcyklovat do podoby sešívaných, prošivaných a vyšívaných stěn. Pojala jsem to tak, že líc stěn se nachází uvnitř, jako by to byly nástěnné fresky. Rubová strana každé ze stěn je zvenku obnažena a ukazuje kořenový systém

výšivek. Odhaluje se tak proces vzniku a materiální podstata existence výjevů uvnitř. Každá ze stěn je věnována zejména jednomu ze tří barevných elementů, ale i tak se všechny tři barvy v menších mírách na každé ze stěn dohromady neustále prostupují a doplňují. Žádná z nich nikdy není sama, a to jak na stěnách stanu, tak ve videích. Každá stěna v sobě snoubí fragmenty antropomorfních prvků schválně ponechaných v kompozici každé stěny jako upomínka na původní účel materiálu, kterým byl lidský oděv, ale i jako zpětné vodítko k symbolickému obsahu barev. Výšivky pak propojují různorodé organické elementy planktonu, fosilií, hub, různých mikroorganismů, orgánů a organel, ale také volné lineární kresby v jakýsi spekulativní „nový“ ornament, který nemá být bezobsažný nebo pouze dekorativní, ale má rozvíjet a doplňovat kontext krátkých vyprávění ve videích.

Videa

Video-triptych (*#ccff00*, *#000000* a *#c0c0c0*) je dostupný ke shlédnutí skrze objekt uprostřed stanu. Ten sestává ze stativu, na němž je připevněn organicky tvarovaný objekt uchopující smartphone. Pro spouštění videí je ve smartphonu vytvořeno rozhraní v podobě aplikace. Při dotyku jedné ze tří ikon/buttonů aplikace se spustí jedno z videí. Vcházíme tak do extenzivní surreálné reality každého videa a sledujeme konání třech různých aktérů ve specifické proměňující se krajině různých českých obcí.

#ccff00

Ve videu *#ccff00* putuje aktérka krajinou periferie Brna. Rozhlíží se okolo a poté s výrazem úsměšku, nadřazenosti a pocitem moci započne střílet okolo sebe falešné prázdné náboje. Napije se, usměje se a posadí se na kopy sutin opodál.

#000000

Video *#000000* je situováno do periferie hanácké vesnice, na které parazituje již dlouhá léta fabrika na výrobu čerpadel zabírající plochu o velikosti větší, než je vesnice sama. Blíží se předvečer Beltainu a prosluněnou zarovnanou polní krajinou běží trochu rozmrzelá a podivná Hanačka. Zastaví se, protáhne zpocené tělo, rozhlédne se a zamíří k nedalekému remízku vykonat tajemný rituál.

#c0c0c0

Video *#c0c0c0* představuje repetitivní *tableau vivant*. Uprostřed noci na periferii Prahy poklidně sedí v záři příliš jasného měsíce aktér v blýskavém stříbrném kápí, který vyšívá nekonečnou neviditelnou výšivku.

Inspirace

Inspirací při tvorbě mi byla řada výtvarných, hudebních, filmových i literárních děl. Teoreticky jsem čerpala ve větší míře například z eseje Zpátky na zem francouzského filozofa Bruna Latoura, z Manifestu Kyborga Donny Haraway, z textů Rosi Braidotti či Timothyho Morthona. Podmětnou sbírkou textů jsou pro mě také antologie *Objekt* či *Mysl v terénu*, které (spolu)uspořádal Václav Janoščík. Mými oblíbenými sci-fi příběhy jsou ty od Ursuly Le Guin. Z dějin umění mě fascinuje Toyen, Leonora Carrington, Hilma af Klint, Hieronymus Bosch nebo to, jak byl moravský malíř Joža Úprka schopen zachytit magickou atmosféru hanácké krajiny obklopenou krojovanými průvody místních. Ze současnějšího umění mě baví sledovat projekty dua New Scenario, The Rodina, Metahaven, souboru D'épog, filmy Marie a Petra Šprinclových, Davida Lynche, Andreje Tarkovského, Godfreye Reggia, tvorbu Anny Slamy a Marka Delonga, Lőrinc Borsos, Szilvie Bolly, Sofie Duchovny, Katji Novitskové, Tai Shani, Shany Moulton, Timura Si-Qina, Olgy Fedorove, Denisy Lehocké a mnoha dalších. Poslouchám hudbu všemožných žánrů, za všechny zmíním například Björk, Swans, Coil, Trobbing Gristle, Cosey Fanni Tutti, Sunn O))), Ninu Hagen, Kate Bush, Eartheater, Lafawndah, Elysiu Crampton, Arcu, Lingua Ignota, Moor Mother, Deana Blunta, hudbu i vizuální tvorbu Jesseho Kandy, Keitha Rankina a mnoha dalších. Sleduji produkci labelu Genot Centre, PAN nebo Danse Noire či tvorbu oděvního brandu Windowsen.

Zdroje

LATOURE, Bruno. *Zpátky na zem: Jak se vyznat v politice Nového klimatického režimu*. Praha: Neklid, c2017 (česky 2020). ISBN 978-80-907562-4-3.

MORTON, Timothy. *Hyperobjects: Philosophy and Ecology after the End of the World*. Minneapolis: University of Minnesota Press, c2013. Posthumanities, 27. ISBN 978-0-8166-8923-1.

MORTON, Timothy. *Dark Ecology: For a Logic of Future Coexistence*. New York: Columbia University Press, c2016. Paperback edition 2018. ISBN 978-0-231-17753-5.

BRAIDOTTI, Rosi. *The Posthuman*. Cambridge: Polity Press, c2013. ISBN 978-0-7456-4158-4.

BADIOU, Alain. *Black: The Brilliance of a Non-Color*. Cambridge: Polity Press, c2017. ISBN 978-1-5095-1210-2.

A Cyborg Manifesto: Science, Technology and Socialist–Feminism in the Late Twentieth Century in HARAWAY, Donna. *Simians, Cyborgs, and Women: The Reinvention of Nature*. New York: Routledge, 1991. ISBN 978-0-415-90387-5.

LIKAVČAN, Lukáš, Václav JANOŠČÍK a Jiří RŮŽIČKA. *Mysl v terénu: Filosofický realismus ve 21. století*. Akademie výtvarných umění, 2018. ISBN 978-80-87108-72-7.

JANOŠČÍK, Václav, ed. *Objekt*. Praha: Kvalitář, 2015. ISBN 978-80-260-8639-0.

LIKAVČAN, Lukáš. *Introduction to Comparative Planetology*. Strelka Press, 2019. ISBN 978-5-907163-03-4.

CEDIT – kontexty a přesahy tvorby Centra experimentálního divadla: nerozumění. 2. ročník. Brno: Centrum experimentálního divadla, 2021. ISSN 2694-7765. Dostupné také z: <https://www.ced-brno.cz/cs/cedit/>

KOHN, Eduardo. *How Forests Think: Toward an Anthropology Beyond the Human*. Berkeley a Los Angeles, California: University of California Press, c2013. ISBN 978-0-520-27610-9.

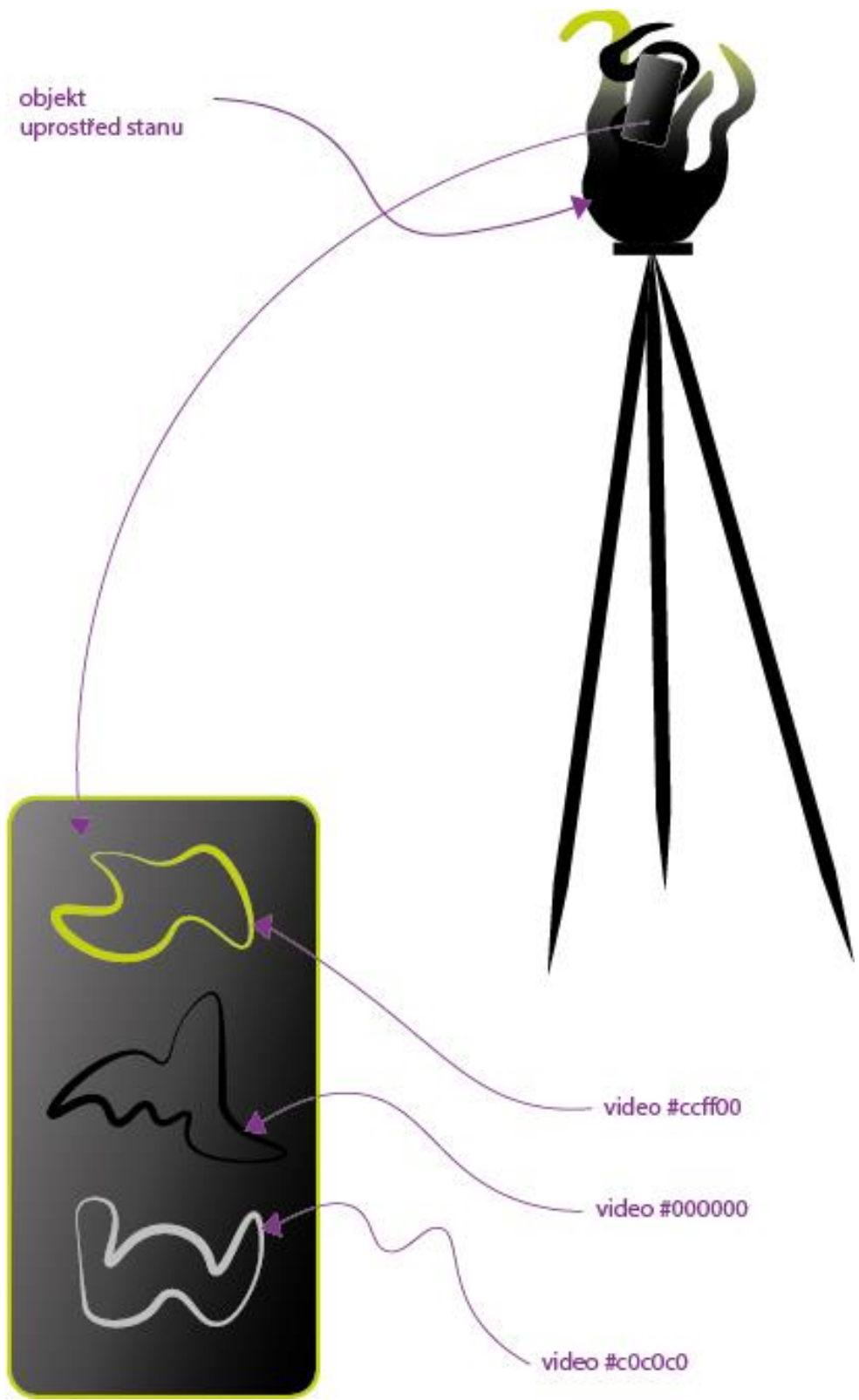
OBRAZOVÁ ČÁST

rozpracované stěny stanu:

Skica stanu a objektu v exteriéru, pohled skrze stěny dovnitř:

video #ccff00 (zde příkládám po sobě jdoucí náhledy/storyboard)

video #000000 (zde přikládám po sobě jdoucí náhledy/storyboard)

video #c0c0c0 (zde příkládám náhled pouze jedné scény, půjde o repetitivní pohyb vyšívání ve smyčce)

